

บทความวิชาการส่งเสริมการเกษตร

แนวทางการส่งเสริมยุวเกษตรกรสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตร

*ชุตินา อัครเสถียร (edoe04@doae.go.th)

เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ผู้เขียนได้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรการพัฒนา Young Smart Farmer ณ ห้องประชุมกรมส่งเสริมการเกษตร ชั้น ๕ อาคาร ๑ กรุงเทพฯ ซึ่งได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมยุวเกษตรกรสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตร หลังจากเข้าร่วมสัมมนา ได้เขียนเป็นบทความวิชาการส่งเสริมการเกษตร เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่๓ จังหวัดระยองตามรายละเอียดดังนี้

คำจำกัดความของ “ยุวเกษตรกร”

ข้อมูลจากสหประชาชาติได้ให้ความหมาย คำว่า “เยาวชน” ว่าเป็นบุคคลผู้มีอายุตั้งแต่ ๑๕-๒๕ ปี สำหรับประเทศไทย คำว่า “เด็ก” หมายถึง ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมงานการเกษตร ๓ ด้าน ได้แก่ งานส่งเสริมวิชาการเกษตร งานส่งเสริมข้อมูลการเกษตร และงานส่งเสริมเกษตรกร โดยการถ่ายทอดความรู้และให้บริการ ได้ให้คำจำกัดความของ “ยุวเกษตรกร” ว่าเป็นเด็กและเยาวชนทั้งหญิงและชาย ที่มีอายุ ๑๐-๒๕ ปี ที่สนใจการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และเคหกิจเกษตร

ด้วยบทบาทและหน้าที่ด้านงานส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ยุวเกษตรกรสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตรขึ้นภายใต้แนวคิดการพัฒนายุวเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และมีแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมยุวเกษตรกรสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่ง แนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชน สู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตร นั้น เริ่มจากเด็ก อายุ ๑๐-๑๔ ปี และเยาวชน อายุ ๑๕-๒๕ ปี ที่ยังไม่เลือกทำอาชีพ เข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะยุวเกษตรกร (Incubate) โดยอยู่ในการแนะนำดูแลใกล้ชิดของอาสาสมัครเกษตร หรือที่ปรึกษาเกษตรกรที่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่หรือ Smart Farmer เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร มีทักษะการเกษตรพื้นฐานต่างๆ และการทำงานในรูปแบบกลุ่ม เพื่อให้มีความพร้อมในการพัฒนาเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ และ Smart Farmer ต่อไป ด้วยกระบวนการบ่มเพาะยุวเกษตรกรนี้ ทำให้เกิดยุวเกษตรกร อายุ ๑๕-๒๕ ปี หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ อายุ ๑๗-๔๕ ปีที่เริ่มต้นอาชีพการเกษตร ไม่เกิน ๓ ปี เมื่อเข้าสู่กระบวนการสร้างผู้นำด้านการเกษตร โดยยึดหลักการพัฒนาความรู้ความสามารถของยุวเกษตรกร ที่มียุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และต้องเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่กับพี่เลี้ยง รวมถึงการเรียนรู้จากการศึกษาดูงาน การลงมือฝึกปฏิบัติจริง การเรียนรู้ผ่านสื่อสารสนเทศและสื่อออนไลน์ เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มและเครือข่าย ตลอดจนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มและเครือข่ายการ

เรียนรู้ระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพื่อพัฒนาต่อยอดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ใหม่ในการประกอบอาชีพการเกษตร ตลอดจนสนับสนุนสิ่งจำเป็นในการเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer / Smart Farmer) ที่สมบูรณ์แบบ ก่อให้เกิดเกษตรกรที่ยึดอาชีพหลักที่ทำการเกษตรอย่างแท้จริง

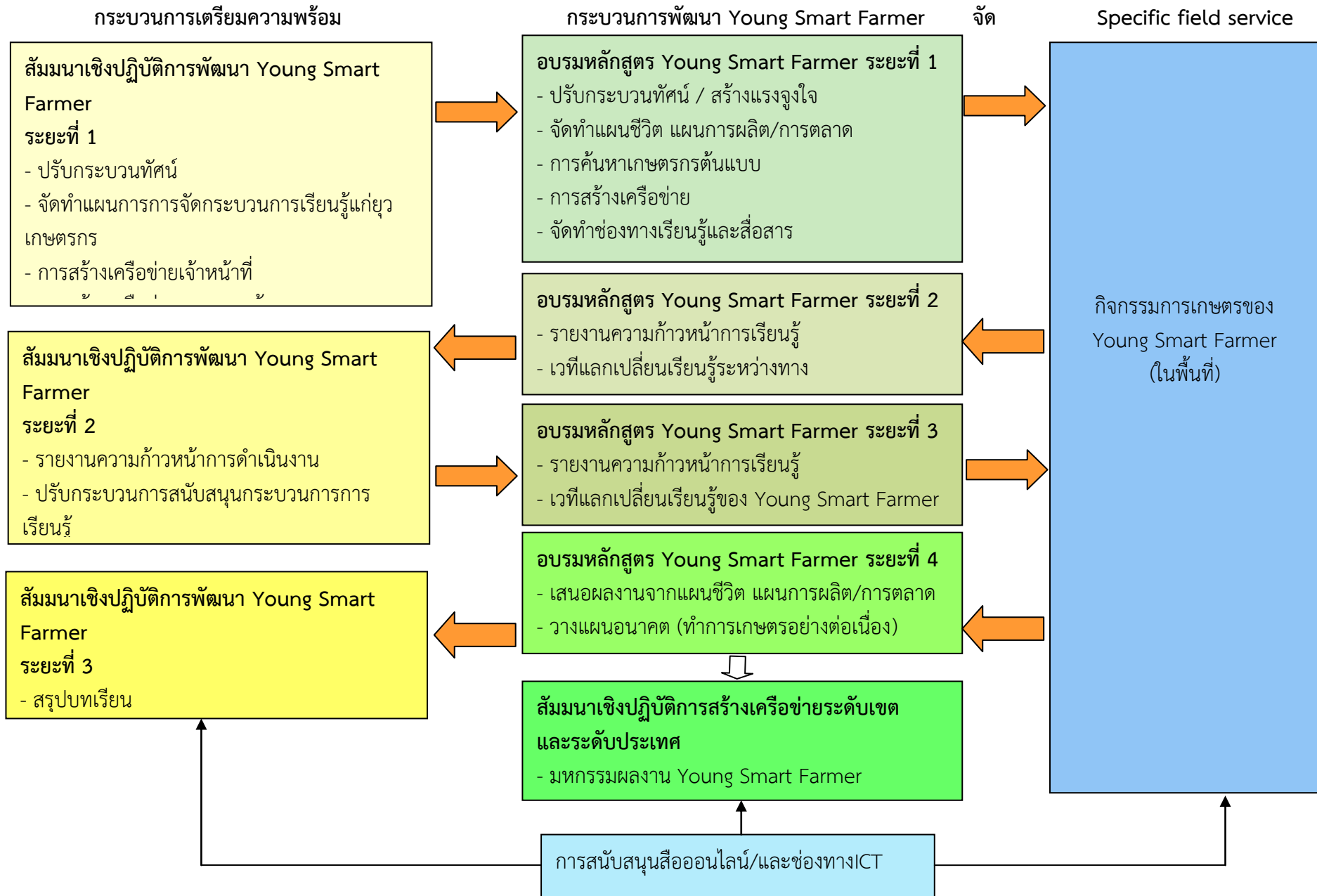
* นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กลุ่มพัฒนาบุคลากร สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. ๐๓๘-๖๑๑-๕๗๘, ๐๘๔-๘๙๒-๒๒๙๗. (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗).

แหล่งข้อมูล: กลุ่มงานพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร สำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร

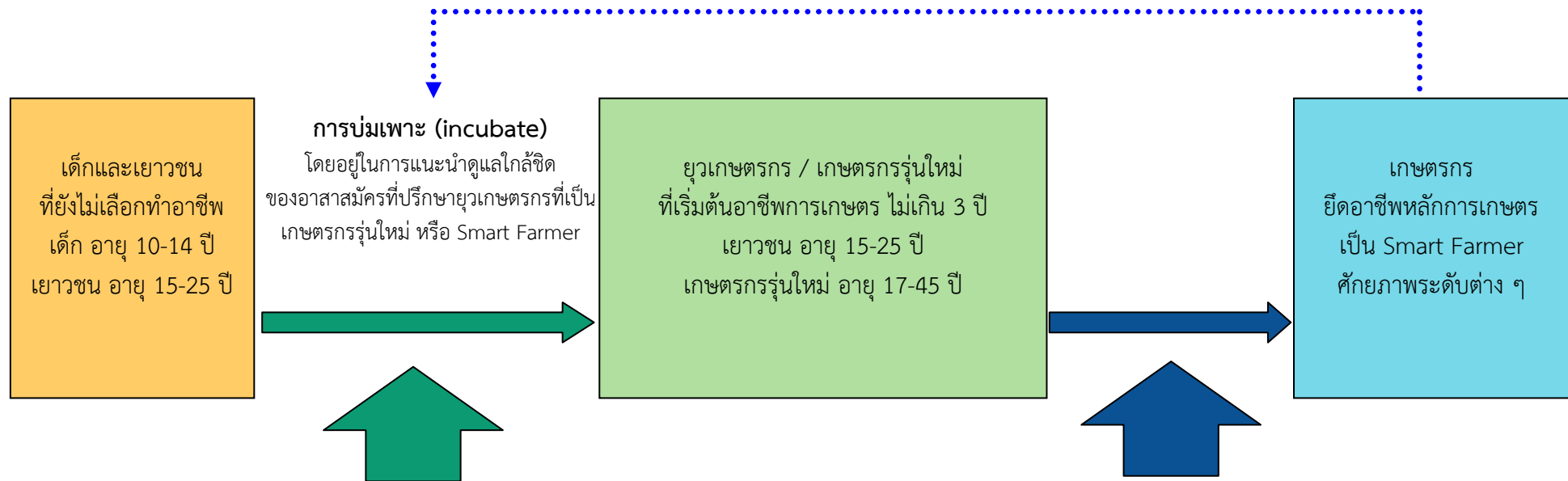
Flowchart การส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้แก่เยาวชนเกษตรกร

Flowchart แสดงกิจกรรมการเสริมสร้างเกษตรกรสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตร

Flowchart แนวทางส่งเสริมเด็กและเยาวชนตามระยะการประกอบอาชีพการเกษตร
การบ่มเพาะยุวเกษตรกร และ การสร้างผู้นำด้านการเกษตร

การบ่มเพาะยุวเกษตรกร

เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษา
ให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร มีทักษะการเกษตรพื้นฐานต่าง ๆ
และการทำงานในรูปแบบกลุ่ม เพื่อให้มีความพร้อมในการพัฒนา
ให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ และ Smart Farmer ต่อไป

การสร้างผู้นำด้านการเกษตร

เพื่อพัฒนาต่อยอดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ใหม่
ในการประกอบอาชีพการเกษตร ให้แก่ยุวเกษตรกรและเกษตรกรวัยรุ่น
ที่มีคุณสมบัติ ตลอดจนสนับสนุนสิ่งจำเป็นในการเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่
Young Smart Farmer และ Smart Farmer ที่สมบูรณ์แบบ

หมายเหตุ สหประชาชาติให้ความหมาย เยาวชน อายุ 15-25 ปี ดังนั้น ความหมาย เด็ก จึงเป็นผู้อายุต่ำกว่า 15 ปี สำหรับกรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดให้ยุวเกษตรกร อายุ 10-25 ปี
จำนวนประชากรทั้งประเทศ 64 ล้านคน กรมการปกครองระบุปี 2555 ประชากรเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา อายุ 10-14 ปี 2.4 ล้านคน และอายุ 15-25 ปี 12.1 ล้านคน